

Prof. dr. Matej Makarovič: Program dela 2026-2030

Pristop k temu programu izhaja iz dejstva, da delo rektorja ne terja le predstavljanja in usmerjanja Univerze v Novem mestu kot celote, temveč tudi skrbno usklajevanje med njenimi članicami in upoštevanje njihovih posebnosti. Gre za nenehno prizadevanje za izgradnjo širokega konsenza. To v tem trenutku še ne omogoča konkretnega nabora ukrepov z datumi, saj morajo ti nastati na podlagi skupnega dogovora. Prednostna naloga bo zato oblikovanje skupne Strategije Univerze v Novem mestu, ki bo podlaga za nadaljnje delo.

Verjamem pa, da lahko s skupnimi močmi do leta 2030:

- več kot podvojimo skupno število rednih študentov na Univerzi;
- za več kot četrtno povečamo obseg sredstev, pridobljenih iz mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektov;
- zagotovimo vso nujno potrebno opremo za odlično izobraževalno in raziskovalno delo v okviru vseh področij delovanja Univerze;
- vzpostavimo najvišje enotne standarde spremljanja in izpopolnjevanja kakovosti, ki ne le ustrezajo zahtevam zakonodaje in meril NAKVIS, temveč jih tudi presegajo;
- ves čas dosledno skrbimo za dobro počutje zaposlenih in študentov, zgrajeno na medsebojnem zaupanju, spoštovanju, sodelovanju, transparentnosti v varnem, svobodnem, odprtem in intelektualno stimulativnem okolju.

Glede na to glavne usmeritve svojega delovanja v primeru izvolitve za rektorja Univerze v Novem mestu povzemam v naslednjih točkah, ki s tem predstavljajo moj program dela:

- Spodbujal bom odličnost v izobraževalnem procesu z močnim poudarkom na najsodobnejših metodah učenja in poučevanja, še posebno v kontekstu hitrih tehnoloških sprememb. Poskrbel bom za vzpostavitev centra za razvoj pedagoških kompetenc na ravni Univerze.
- Opredeljevanje in načine ugotavljanja učnih izidov bomo skupaj skrbno proučili v kontekstu sprememb, ki jih že prinaša in jih bo še prinesla generativna umetna inteligenca: v samem izobraževalnem procesu, na delovnem mestu in na podjetniškem področju.
- Izobraževalni proces bo še bolj izrazito mednarodno usmerjen – z vključevanjem izvajalcev in študentov iz mednarodnih okolij, tako na ravni kratkoročnih izmenjav kot na ravni dolgoročnega sodelovanja oziroma študija. Ta mednarodna usmeritev pa prvenstveno ni namenjena povečevanju obsega oziroma števil, temveč zagotavljanju še večje ravni kakovosti izvedbe študijskega procesa in vstopne kakovosti študentov.
- Močna mednarodna usmeritev se bo dopolnjevala s skrbjo za slovenski jezik, predvsem na področju razvoja slovenskega strokovnega izrazoslovja. V povezavi s

tem bo Univerza skrbela za skupno založniško dejavnost, katere prvenstvena skrb bodo sodobni učbeniki in sorodna gradiva za podporo izobraževalnemu procesu.

- Zagotovili bomo ustrezna sredstva za individualno raziskovalno delo visokošolskih učiteljev in sodelavcev, zlasti za potrebe objav v odprtem dostopu v visoko uvrščenih uglednih mednarodnih revijah, pri mednarodnih založbah s seznama ARIS in za aktivno udeležbo na uveljavljenih mednarodnih znanstvenih dogodkih. Ta sredstva bodo zagotovljena iz javnih sredstev pristojnega ministrstva, namenjenih študijski dejavnosti, in bodo tako na voljo tudi visokošolskim učiteljem, ki ne bodo vključeni v raziskovalne programe ARIS.
- Podpiral bom vzpostavljanje ustreznih pogojev za transparentno in odmevno raziskovalno delo z uresničevanjem vseh načel odprte znanosti. S skupnim univerzitetnim repozitorijem in ustrezno finančno podporo objavam v odprtem dostopu – iz sredstev študijske dejavnosti ter raziskovalnih programov in projektov – bo zaposlenim tem načelom lažje slediti. Repozitorij bo zasnovan tako, da bo optimiziral možnosti za nadaljnje raziskave in s tem kar najboljšo izkoriščenost zbranih raziskovalnih podatkov.
- V največji možni meri bomo izkoristili vključenost javnega raziskovalnega zavoda Rudolfovo – Znanstvenega in tehnološkega središča Novo mesto v Univerzo kot pridružene članice, zlasti za sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih projektih ter pri optimalni uporabi razpoložljivih človeških in tehnoloških virov za raziskovanje, razvoj in izobraževanje.
- Obstoječe znanstvene in strokovne revije, vezane na članice, bodo ustrezno podprte. Njihov nadaljnji razvoj in uvrščanje v pomembne mednarodne baze bo treba spodbujati, hkrati pa zanje zagotavljati mednarodne uredniške odbore in najvišje standarde v postopkih izbire prispevkov za objave.
- Močne spodbude bodo namenjene prijavljanju in izvajanju znanstveno-raziskovalnih, razvojnih in aplikativnih projektov, predvsem mednarodnih. Omogočeno bo dodatno nagrajevanje po 64. členu Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID) za zaposlene na strateško pomembnih mednarodnih projektih.
- Na Univerzi bomo vzpostavili stabilno kadrovsko strukturo, v kateri skoraj vse delo opravljajo redno zaposlene osebe. Ker smo rastoča institucija, je pomembno, da obstoječi kader obdržimo in optimiziramo njegovo razporeditev v sistemu, hkrati pa aktivno pridobivamo nov kakovosten kader iz Slovenije in tujine.
- Vsem zaposlenim na Univerzi, njenih članicah in pridruženih članicah, tako akademskemu kadru kot strokovnim službam, bo omogočen ustrezen nabor usposabljanj – v organizaciji Univerze, njenih članic ali drugih izvajalcev – z namenom premišljenega osebnega kariernega razvoja. Pri tem bo posebna spodbuda namenjena vključevanju v mednarodne mobilnosti.

- Vsi nismo za vse in Univerza potrebuje raznovrstne profile. Ob izpolnitvi osnovnih standardov, ki jih opredelijo merila za izvolitve v nazive, se lahko nekateri izrazito najdejo v pedagoškem procesu, drugi v objavljanju znanstvenih člankov, tretji v izvajanju razvojno-raziskovalnih projektov, četrti v upravljaljskih nalogah itd. Takšne specializacije in njihove kombinacije so v akademskem svetu normalne in smiselne.
- Dopustiti (in, kadar se izkaže za koristno, celo spodbujati) je treba tudi premike med različnimi kariernimi potmi v obe smeri: med strokovnimi službami in akademskim osebjem, med strokovnjaki iz prakse in znanstveniki. Včasih se pravi potenciali in interesi namreč razkrijejo postopoma in niso vedno vidni na samem začetku karijerne poti.
- Akademskemu kadru, zaposlenemu na članicah Univerze, je treba zagotavljati možnost dela od doma, kot smiselno izhaja tudi iz Zakona o visokem šolstvu. Hkrati pa je omogočanje prisotnosti na delovnem mestu dragoceno za medsebojno povezovanje in izmenjavo idej, zato bo nujna tudi zagotovitev ustreznih pogojev za delo vseh zaposlenih v prostorih Univerze in njenih članic.
- Poskrbel bom za organizacijo rednih prostovoljnih srečanj z vsemi zainteresiranimi zaposlenimi na Univerzi in njenih članicah z namenom zbiranja idej, pripomb in pobud.
- V ospredju delovanja Univerze morajo biti študentske potrebe. Vsebine in izvajanje študijskega procesa bomo stalno prilagajali, da bodo študenti kar najboljše pripravljeni na prihajajoče zaposlitvene in podjetniške izzive in priložnosti.
- Zagotovil bom redna, praviloma mesečna, posvetovanja s predstavniki Študentskega sveta Univerze in drugimi zainteresiranimi študenti z namenom zbiranja pobud in sprotnega prepoznavanja in reševanja izzivov.
- V sodelovanju z nacionalnim in lokalnim okoljem bom podpiral in spodbujal vse rešitve, ki bodo povečale dostopne nastanitvene možnosti za študente v regiji, ta vidik pa bom moral biti tudi absolutna prioriteta ob izgradnji kampusa.
- Podpiral bom avtomatizacijo v delovnih procesih, vključno s kar najboljšo izrabo možnosti, ki jih ponujata umetna inteligenca in nadaljnja digitalizacija. To bo preprečilo pretirano obremenjenost zaposlenih in jim hkrati omogočilo preusmeritev od rutinskih k bolj ustvarjalnim nalogam.
- Umetno inteligenco bomo smiselno integrirali v izobraževalne, znanstveno-raziskovalne in podporne delovne procese, ob tem pa bomo pozorni na etične vidike in preprečevanje morebitnih negativnih učinkov.
- Rektorat je servis za članice. Vse naloge, ki jih je mogoče bolj učinkovito zagotavljati na ravni rektorata, bodo skrb in odgovornost rektorata. Vse naloge, ki se jih optimalno zagotavlja na ravni posamezne članice, bodo prepuščene članicam. Članicam bo zagotovljena strokovna avtonomija v okviru znanstvenih disciplin, ki jih pokrivajo.

- Ker je Univerza nastala iz poprej ločenih sistemov, bo treba precej pozornosti nameniti preprečevanju podvajanj in zagotavljanju sinergij. Odprava podvajanj pa ne pomeni, da bi bili naši človeški, infrastrukturni in drugi viri zaradi tega odveč – vedno bo poskrbljeno za ustrezno reorganizacijo in optimalen izkoristek. Posebej pozoren bom na iskanje soglasja vpletenih deležnikov pri reorganizacijah in konsolidacijah.
- Pri vodenju Univerze bom upošteval specifične disciplin in programov, iz katerih lahko izhajajo tudi specifične posameznih članic. Ista rešitev ni vedno najboljša za vse. Ob upoštevanju tega bomo skupaj identificirali dobre prakse in jih širili v okviru Univerze in njenih članic, kolikor je le mogoče.
- Izrazita pozornost bo že kratkoročno namenjena zagotavljanju ustrezne izobraževalne in raziskovalno-razvojne infrastrukture. Zagotovljena bo vzajemna dostopnost vse infrastrukture in drugih virov zaposlenim in študentom na Univerzi ne glede na članico. Začel pa bom tudi s potezami, ki bodo pripeljale do izgradnje skupnega univerzitetnega kampusa v naslednjih letih.
- Spodbujati nameravam čim boljše interdisciplinarno povezovanje znotraj Univerze z vključevanjem različnih disciplinarnih profilov v skupnih študijskih programih, raziskovalnih in razvojnih projektih, pri znanstveni publicistiki in pri znanstvenoraziskovalnih dogodkih.
- Izkoristili bomo našo umeščenost v industrijsko tako pomembno regijo, kakršna je Jugovzhodna Slovenija. Zato bo izjemnega strateškega pomena tesna in stalna povezanost z gospodarstvom.
- Trdno bom zavezan odgovornosti Univerze do družbenega in naravnega okolja in bom zato dosledno podpiral vse uresničljive ukrepe, namenjene vključujočemu in trajnostnemu razvoju.